

Zorg voor Oekraïense vluchtelingen | Update 01 (16 maart 2022)

In dit bericht:

- [Reguliere medische zorg](#)
 - [Psychosociale hulp](#)
 - [Infectierisico's](#)
 - [Zorg voor kinderen en jongeren](#)
 - [Subsidieregeling voor de vergoeding](#)
 - [Gebruik van tolken](#)
 - [Informatie in het Oekraïens](#)
 - [Intercollegiaal contact](#)
-

Door de recent ontstane oorlogssituatie in Oekraïne is een vluchtelingenstroom op gang gekomen. Er worden grote aantallen vluchtelingen in de buurlanden opgevangen en ook in Nederland komen vluchtelingen uit Oekraïne aan. Deze eerste groep bestaat voornamelijk uit vrouwen en kinderen.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de opvang. In de veiligheidsregio's worden opvanglocaties gezocht en ingericht. Daarnaast is de verwachting dat een deel van de vluchtelingen door particulieren zal worden opgevangen.

Reguliere medische zorg

Oekraïners mogen vanwege hun Europese status vrij in de Europese Unie verblijven. Ze hoeven geen asiel aan te vragen en hebben daarmee een aparte status ten opzichte van andere vluchtelingen. Daarom zullen ze gebruik maken van de reguliere gezondheidszorg. Met deze update willen we u informeren wat dit voor u betekent.

Op onze website is een apart gedeelte ingericht over de zorg die GGD Amsterdam samen met de gemeente aanbiedt. Ook verzamelen we er informatie die relevant is voor de [zorg aan Oekraïense vluchtelingen](#). We proberen deze pagina's up to date te houden, dus het is handig om deze pagina's te bookmarken.

Psychosociale hulp

Vooralsnog volgt de psychosociale hulp voor Oekraïense vluchtelingen de standaardroute. Dit betekent dat huisartsen het eerste aanspreekpunt zijn voor de doorverwijzing. Het kan zijn dat dit gaat veranderen. Houdt daarvoor [onze website](#) in de gaten.

Infectierisico's

Er zijn op dit moment geen aanwijzingen voor specifieke infectieziekteproblemen bij vluchtelingen. Het is wel goed om te weten dat er een aantal specifieke infectieziekerisico's zijn die samenhangen met de epidemiologie in Oekraïne, waaronder de lage [vaccinatiegraad](#). Dit geldt voor zowel de kindervaccinaties (BMR, DKTP-Hib) als voor COVID-19. Het is daarom belangrijk om onderstaande infectieziekten mee te nemen in de diagnostische overwegingen en laboratorium diagnostiek in te zetten bij verdenking. Overleg zo nodig met de arts-microbioloog van het Streeklaboratorium GGD Amsterdam (zie Intercollegiaal contact).

De reguliere meldingsplicht aan de GGD geldt ook voor deze groep vluchtelingen. Dit geldt voor individuele gevallen als ook bij een cluster van een vermoedelijke infectieziekte.

Polio

Door de lage vaccinatiegraad (< 85%, sommige regio's 50%) was er eind 2021 een polio-uitbraak in Oekraïne. Het is dus belangrijk dat aan niet of onvoldoende tegen polio gevaccineerde kinderen uit Oekraïne zo snel mogelijk inhaalvaccinaties worden aangeboden via het RVP (zie Zorg voor kinderen en jongeren).

Indien er bij een ongevaccineerd persoon uit Oekraïne (of Nederland) een vermoeden is van polio, zoals bij acute slappe verlamming, dient dit per direct gemeld te worden bij de GGD conform ziekte groep A.

Mazelen en rubella

Ook voor mazelen en rubella geldt een relatieve lage vaccinatiegraad (<85%) en beide ziekten zijn endemisch in Oekraïne. Grote uitbraken van > 50.000 gevallen vonden plaats in 2018 en 2019. Crowding (schuilkelders, vluchtreis, opvang) kan de overdracht vergemakkelijken. Bovendien zien we vaak een toename van mazelen in het voorjaar.

Ook hier is het belangrijk om kinderen uit Oekraïne die geen mazelenvaccin hebben gehad, zo snel mogelijk via het RVP een BMR-vaccinatie te geven (zie Zorg voor kinderen en jongeren).

Bij exantheem dient rekening gehouden te worden met een verhoogde kans op mazelen, maar ook (in mindere mate) op rubella, zowel bij kinderen als volwassenen.

Corona

Vluchtelingen kunnen conform de [COVID-19 vaccinatie richtlijn](#) een COVID-19 vaccinatie halen op een van de [vaste vaccinatielocaties](#) in Amsterdam. GGD Amsterdam is bij de opvanglocaties aanwezig om informatie te geven over de vaccinaties en de booster. Er worden ook zelftesten uitgedeeld met uitleg in het Oekraïens.

TBC

De incidentie van tuberculose is 73 per 100.000 inwoners. Omdat we deze groep vluchtelingen voorlopig beschouwen als reguliere migranten, ligt de grens voor screenen bij > 100 per 100.000 inwoners. Deze groep hoeft dus voorlopig niet gescreend te worden voor tuberculose (zie bijlage). Het aantal meldingen van tuberculose onder vluchtelingen uit Oekraïne zal de komende maanden door het RIVM gemonitord worden, zodat het screeningsbeleid zo nodig aangepast kan worden.

Wel adviseren wij om vluchtelingen uit Oekraïne die zich presenteren met klachten die kunnen passen bij tuberculose (hoestklachten > 2 weken, gewichtsverlies, nachtzweeten en koorts) te verwijzen naar de afdeling Tuberculosebestrijding van GGD Amsterdam voor diagnostiek.

Vluchtelingen die in Oekraïne behandeld werden voor tuberculose en deze behandeling nog niet voltooid hadden, dienen zo spoedig mogelijk te worden doorverwezen naar de afdeling tuberculosebestrijding van de GGD voor voortzetting van hun behandeling.

Naar verwachting hebben Oekraïense vluchtelingkinderen de vaccinatie tegen tuberculose (BCG-vaccinatie) gehad, omdat deze in Oekraïne direct na de geboorte wordt gegeven. De kinderen van Oekraïense ouders die nu in Nederland worden geboren, komen in aanmerking voor vaccinatie en kunnen daarvoor doorverwezen worden naar de afdeling tuberculosebestrijding van de GGD.

Hiv

De infectie graad van hiv ligt hoog in Oekraïne (15.000 nieuwe diagnoses in 2020). Hiv komt voor onder heteroseksuele personen, met name mensen die drugs injecteren. Daarnaast zijn hepatitis B en C ziekten die vaker voorkomen. Overleg over deze infectieziekten is mogelijk met de artsen van het Centrum voor Seksuele Gezondheid, via telefoonnummer 020-5555665.

Rabiës

In Oekraïne komt nog sporadisch rabiës voor onder huisdieren. Indien er vragen komen over blootstelling aan huisdieren uit Oekraïne, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Infectieziekten van de GGD.

Zorg voor kinderen en jongeren

Ouders kunnen voor advies en ondersteuning terecht bij Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van GGD Amsterdam. JGZ geeft de vaccinaties volgens het Rijksvaccinatieprogramma en volgt de groei, gezondheid en ontwikkeling van kinderen, van zwangerschap tot 23 jaar. Met meer dan 30 jeugdgezondheidszorglocaties verspreid over de regio Amsterdam-Amstelland is er altijd een in de buurt. Op de speciale pagina van JGZ over de [hulp aan Oekraïense kinderen en jongeren](#) vindt u meer informatie.

Subsidieregeling voor de vergoeding

Informatie over de vergoeding van medische zorg voor Oekraïners in Nederland is te vinden op de website van [zorgverzekeringslijn](#). Ook op de website van het CAK staat informatie over de [Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg voor onverzekerden](#), de voorwaarden voor deze regeling en uitleg over hoe te declareren.

Gebruik van tolken

Er zijn helaas weinig Oekraïense tolken in Nederland. Wanneer mensen ook Pools of Russisch spreken, kan ook een tolk in die taal worden ingeschakeld. Zorg in ieder geval dat de kinderen niet hoeven te tolken voor hun ouders. Pharos biedt meer informatie over [het gebruik van tolken in de zorg](#). Kijk ook op [zoschakeltueentolkin.nl](#)

Informatie in het Oekraïens

Verschillende organisaties zijn bezig om voorlichtingsmaterialen te ontwikkelen in het Oekraïens. We houden dit in de gaten en zullen er zoveel mogelijk naar verwijzen op de [pagina's over de zorg voor Oekraïense vluchtelingen](#) op onze website.

Intercollegiaal contact

- 020-5555 105 (dagelijks bereikbaar van 08.00-20.00 uur) voor vragen over corona
- 020- 5555 293 voor overleg met de arts-microbioloog over in te zetten diagnostiek, ontvangen van uitslagen of advisering over behandeling
- 020-5555 337 voor vragen over overige infectieziekten
- Na 20 uur is de arts infectieziekten bereikbaar voor vragen die niet tot de volgende werkdag kunnen wachten: 020-5555 555 (7x5), vraag naar de arts infectieziekten
- De afdeling Tuberculosebestrijding is van maandag t/m vrijdag telefonisch bereikbaar via telefoonnummer (020) 555 5240, van 9.00 tot 11.00 uur of van 13.30 tot 16.30 uur.